

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 220/2022-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], obaja [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátom JUDr. Jánom Vinarčíkom, Pod Rybou 5, Banská Bystrica, proti postupu Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/239/98, postupu Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 5Co/191/2018 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Cdo/270/2020 z 23. septembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 13. decembra 2021 domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecných súdov označených v záhlaví tohto uznesenia a uznesením najvyššieho súdu. Sťažovatelia navrhujú, aby im ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie z titulu čiastočnej kompenzácie vzniknutej škody v sume 29 533 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, čo malo za následok, že v priebehu dovolacieho konania zanikol žalobca (obchodná spoločnosť, pozn.) a dovolacie konanie bolo zastavené, čím stratili možnosť uplatňovať si vzájomné pohľadávky v konaní proti žalobcovi. Z tohto dôvodu sťažovateľom podľa ich tvrdenia vznikla škoda. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľom doručené 11. októbra 2021.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v I. rade bola účastníčkou napadnutého konania, na strane žalovanej vedeného okresným súdom pod sp. zn. 8C/239/98, ktoré začalo 15. decembra 1998 podaním žaloby o zaplatenie pohľadávky z titulu nevyplatenia nájomného za užívanie podnikateľských priestorov sťažovateľkou. V tomto konaní si uplatnila pohľadávky voči žalobcovi vzájomným protinávrhom. Okresný súd rozsudkom z 9. mája 2007 zamietol žalobu žalobcu (výrok I), ako aj protinávrh sťažovateľky (výrok II). Na odvolanie oboch sporových strán krajský súd rozsudkom č. k. 6Co/11/2008 z 18. marca 2008 potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku I (zamietnutie žaloby) a zrušil napadnutý rozsudok vo výroku II (zamietnutie protinávrhu) a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 18. júna 2008.

4. Po vrátení veci okresný súd uznesením č. k. 8C/239/1998 z 23. júla 2008 vylúčil konanie o protinávrhu sťažovateľky na samostatné konanie, ktoré bolo ďalej vedené pod sp. zn. 12C/233/2009. Uznesením z 2. marca 2011 okresný súd pripustil vstup sťažovateľa v II. rade do konania na strane žalobcu. V tomto konaní okresný súd rozsudkom č. k. 12C/233/2009 z 25. januára 2018 zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľom sumu 59 070,10 eur s príslušenstvom a vo zvyšnej časti (57 642,97 eur) vzájomnú žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný. Krajský súd rozsudkom č. k. 5Co/191/2018 z 25. septembra 2019 zmenil odvolaním napadnutý rozsudok tak, že žalobu sťažovateľov zamietol v celom rozsahu a žalovanému priznal trovy konania v oboch inštanciách v rozsahu 100 %. Rozsudok bol sťažovateľom doručený 23. novembra 2019.

5. Sťažovatelia podali proti tomuto rozsudku dovolanie 20. februára 2020. O dovolaní rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením č. k. 4Cdo/270/2020 z 5. septembra 2021, ktorým dovolacie konanie zastavil z dôvodu procesnej nespôsobilosti žalovaného (zánik obchodnej spoločnosti, pozn.). Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľom doručené 11. októbra 2021.

6. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti namietajú, že k zániku žalovaného došlo z dôvodu dlhoročných, opakovaných zbytočných prietahov v konaní. Sťažovatelia v konaní opakovane podávali urgencie a sťažnosti na prietahy predsedom súdov, ktoré tvoria prílohu ústavnej sťažnosti. Sťažovatelia v priebehu konania neúspešne žiadali o vydanie predbežného opatrenia pre účely eliminácie prípadného rizika prevodu majetku žalovaného. Vec nepovažujú za právne či skutkovo náročnú, preto považujú postup konajúcich súdov v prejednávanej veci za flagrantné nedodržiavanie právneho poriadku.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav

takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

8. Ústavný súd pri posudzovaní sťažností, ktorými sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej ústavný súd poskytuje týmto právam ochranu len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu týchto práv ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Ak v čase, keď sťažnosť bola ústavnému súdu doručená, už nemôže dochádzať k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (napr. II. ÚS 55/02).

9. Z príloh a ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že ústavnou sťažnosťou napadnuté konanie o pôvodnej žalobe, v ktorom vystupovali sťažovatelia na strane žalovaných, bolo právoplatne skončené 18. júna 2008. Nadväzujúce konanie, v ktorom si sťažovatelia uplatňovali svoj protinávrh na strane žalobcov, bolo právoplatne skončené zmenou rozsudku súdu prvej inštancie a zamietnutím žaloby rozsudkom krajského súdu 25. septembra 2019, ktorý im dol doručený 23. novembra 2019. Dovolacie konanie bolo skončené z procesných dôvodov napadnutým uznesením z 5. septembra 2021. Ústavná sťažnosť sťažovateľov bola ústavnému súdu doručená 13. decembra 2021.

10. Právoplatnosťou rozsudku krajského súdu z 25. septembra 2019 bola nastolená právna istota sťažovateľov a napadnuté konania na všetkých stupňoch sústavy súdov (vrátane dovolacieho) v čase podania ústavnej sťažnosti už boli skončené. Predpokladom vyslovenia porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je stav trvajúceho konania vedeného všeobecným súdom, v ktorom je súd nečinný alebo koná spôsobom nevedúcim efektívne k nastoleniu právnej istoty sťažovateľa. Tento predpoklad v čase uplatnenia ústavnej ochrany ústavnou sťažnosťou už nebol splnený. Ide teda o uplatnenie ústavnej ochrany v takej procesnej situácii, ktorá vylučuje možnosť vysloviť porušenie označeného práva postupom všeobecných súdov v napadnutom konaní. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

11. Vo vzťahu k označenému základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovatelia neponúkajú žiadnu právnu argumentáciu. Sťažnostná argumentácia sa sústreďuje na zbytočné prietahy v konaní spôsobené nečinnosťou všeobecných súdov, ktorá svojím obsahom spadá pod rámec základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorej sa ústavný súd vyjadril v bode 10 tohto uznesenia. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy tak ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť nespĺňa v tejto časti zákonom predpísané esenciálne obsahové náležitosti podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v petite ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu